

Virksomhedsøkonomi A maj 2010

Vejledning

Dette opgavesæt bygger på tal fra en konkret virksomhed. Tallene er tilpasset denne opgaves særlige formål. Af hensyn til virksomheden er denne anonymiseret i opgaven.

Opgavesættet omfatter 5 opgaver, der hver har et antal spørgsmål. Ved hvert spørgsmål er angivet en vejledende vægt, som benyttes ved bedømmelsen af den samlede opgavebesvarelse.

En Excel fil (projektmappe) med alle bilag ligger på U-drevet. **Gem projektmappen** på din disk, inden du begynder at anvende denne. Som navn på filen angiver du dit eget navn, klasse og eksamensnummer.

Hvis du klikker på et link i opgaveteksten, åbnes et billede af et bilag fra projektmappen. Du kan ikke lave beregninger i dette billede, det kan du kun gøre i projektmappen (Excel filen).

Virksomhedsbeskrivelse

HP Stål A/S er en dansk produktionsvirksomhed beliggende i Jylland. HP Stål A/S er underleverandør af komponenter i stål til andre produktionsvirksomheder i Danmark og Europa. Det kan fx være virksomheder indenfor bilindustrien, byggeindustrien og producenter af hårde hvidevarer.

Virksomheden blev etableret for mere end 50 år siden af den danske ingeniør Henrik Petersen, der i flere år havde arbejdet i udenlandske virksomheder. Han brugte sin viden om stålbranchen til at etablere sin egen grossistvirksomhed med indkøb af stål til videresalg. Virksomheden er siden vokset støt og har i dag ca. 300 medarbejdere og en omsætning på knap kr. 500 mio.

Meget er ændret, siden virksomheden startede som stålgrossist til i dag, hvor den er en højteknologisk producent af stålkomponenter. Forædling af stål og logistiske løsninger er nu de væsentligste værdiskabende aktiviteter.

HP Stål A/S tilbyder i dag kundespecifikke løsninger, der kan omfatte:

- rådgivning om konstruktion
- valg af materialer og bearbejdning
- levering i fleksible mængder og kvalitet
- opbevaring af varer og styring af lagre for kunderne.

Virksomheden har for nylig etableret produktion i Østeuropa, idet mange kunder har flyttet deres produktion dertil. HP Stål A/S' mål er at få del i det voksende marked for stålkomponenter i Østeuropa.

Opgave 1

Logistik

Da HP Stål A/S udelukkende producerer kundespecifikke løsninger, igangsættes al produktion med udgangspunkt i kundeordrer. Alle ordrer gennemgår en administrativ behandling, hvor detaljerne gennemgås grundigt med kunderne. Herefter sendes ordrene til produktionsafdelingen, der foretager grov- og finplanlægning af produktionen, så produktionsapparatet udnyttes effektivt.

Når en ordre igangsættes, gennemløber den forskellige processer. HP Stål A/S har 6 produktionsprocesser, der omfatter:

- Klipning
- Valsning
- Skæring
- Bukning
- Svejsning
- Lakering

Det er forskelligt, hvilke processer den enkelte ordre skal gennemløbe, da stålkomponenterne anvendes til forskellige formål. Nogle ordrer skal gennemløbe få processer, da komponenterne skal viderebearbejdes i kundens egen produktion. Andre ordrer skal gennemløbe mange processer, da komponenterne leveres direkte til montage hos kunden.

HP Stål A/S er i den situation, at der kan være helt op til 8 ugers leveringstid fra stålværkerne i Europa, mens HP Stål A/S selv tilbyder sine kunder en leveringstid på ca. 5 dage. Dette betyder, at HP Stål A/S er nødt til at have store lagre af råvarer. Der er i gennemsnit bundet kr. 42,5 mio. i råvarelageret. Virksomheden kalkulerer med en lagerrente på 12 % p.a.

HP Stål A/S overvejer at formindske den gennemsnitlige kapitalbinding i råvarelagrene med kr. 20 mio. Reduktionen i kapitalbindingen skal ske ved at indgå et tæt samarbejde med en ny leverandør. Denne leverandør, der har garanteret korte leveringstider, er interesseret i at indgå i et partnerskab med HP Stål A/S.

Spørgsmål 1.1 - 1.4

1.1 (5 %)

Forklar, hvilket produktionslayout HP Stål A/S benytter.

1.2 (5 %)

Vurder, hvilke fordele og ulemper HP Stål A/S opnår ved at benytte ordrestyret produktion.

1.3 (5 %)

Beregn ændringen i de årlige lageromkostninger ved en lagerreduktion på kr. 20 mio.

1.4 (5 %)

Vurder, hvorledes den logistiske effektivitet kan blive påvirket, hvis HP Stål A/S indgår i et partnerskab med den nye leverandør.

Opgave 2

Investering

HP Stål A/S har de seneste år oplevet stigende aktivitet. Som følge heraf har virksomhedens maskiner en høj udnyttelsesgrad, og det kan derfor være svært at overholde de lovede leveringstider. En af flaskehalsene i produktionen er klippeprocessen, som foregår på 9 store CNC-maskiner.

HP Stål A/S overvejer at investere i yderligere en CNC-maskine til klipningen. Investeringen i en ny CNC-maskine beløber sig til kr. 27 mio. Scrapværdien er efter 6 år kr. 1 mio. Ledelsen vurderer, at det vil være muligt at skabe et ekstra årligt dækningsbidrag på kr. 7 mio. som følge af den ekstra kapacitet. Investeringen i en ny maskine vil øge vedligeholdelsesomkostningerne på tekniske anlæg og maskiner med kr. 50.000 årligt. Virksomheden anvender normalt en kalkulationsrente på 12 % p.a.

Da investeringen vil beløbe sig til kr. 27 mio., overvejer ledelsen alternative kapacitetsudvidelsesmuligheder. Det er blandt andet at bruge en underleverandør til denne proces.

Spørgsmål 2.1 - 2.4

2.1 (5 %)

Udarbejd investeringsforslagets nettobetalingstrøm.

I [bilag 1](#) findes en skabelon. Skabelonen kan eventuelt anvendes.

2.2 (5 %)

Vurder, om investeringen er lønsom.

2.3 (5 %)

Forklar om investeringsforslagets interne rente er mindre eller større end kalkulationsrenten. Se spørgsmål 2.2. Der skal ikke foretages yderligere beregninger.

2.4 (5 %)

Diskuter om HP Stål A/S bør benytte en underleverandør i stedet for at investere i en ny maskine.

Opgave 3

Årsafslutning

Økonomiafdelingen er ved at afslutte regnskabet for 2009. Der mangler kun at blive taget hensyn til følgende interne bilag (alle beløb i kr. 1.000):

1. Råvarer overført til produktionsafdelingen i december udgør kr. 20.123
2. Lønforbrug i produktionen i december udgør kr. 6.373
3. Færdigproducerede varer overført til færdigvarelageret i december udgør kr. 23.445
4. Udleverede varer fra færdigvarelageret i december opgjort til variable produktionsomkostninger udgør kr. 9.417
5. Afskrivning på tekniske anlæg og maskiner udgør kr. 17.510
6. Afskrivning på biler udgør kr. 234
7. Afskrivning på inventar udgør kr. 1.456
8. Forudbetalt forsikring på produktionslokaler udgør kr. 2.500
9. Momsregnskabet skal afsluttes.

Spørgsmål 3.1 - 3.2

3.1 (15 %)

Færdiggør afslutningsskemaet for 2009, idet de interne bilag registreres.

Saldobalancen fremgår af [bilag 2](#).

3.2 (5 %)

Forklar, hvorfor den forudbetalte forsikring i bilag 8 skal registreres i forbindelse med årsafslutningen.

Opgave 4

Budgettering

HP Stål A/S er i en branche med hård konkurrence. Virksomheden har alligevel klaret sig godt på grund af sine kundespecifikke løsninger og evnen til at etablere stærke relationer til kunderne.

Da indkøbsprisen på stål er meget svingende, og efterspørgslen på virksomhedens produkter ændrer sig i takt med konjunkturerne, bruger økonomiafdelingen i HP Stål A/S mange ressourcer på at udarbejde resultatbudgetter.

Økonomiafdelingen har for 2. halvår 2010 opstillet en række forudsætninger til resultatbudgettet. [Se bilag 3.](#)

Spørgsmål 4.1 - 4.2

4.1 (10 %)

Udarbejd resultatbudgettet for 2. halvår 2010 og beregn dækningsgraden for 1. og 2. halvår 2010.

De nødvendige informationer fremgår af [bilag 3](#).

4.2 (5 %)

Redegør for mulige årsager til ændringen i dækningsgraden fra 1. halvår 2010 til 2. halvår 2010.

Opgave 5

Regnskabsanalyse

I HP Stål A/S's årsrapport er følgende hovedtal vist for regnskabsårene 2007, 2008 og 2009.

Alle beløb i kr. mio.			
Hovedtal	2007	2008	2009
Nettoomsætning	382	407	489
Bruttoresultat	142	149	178
Resultat før renter	24	31	40
Renteomkostninger	6	5	5
Resultat før skat	18	26	35
Årets resultat	15	19	27
Aktiver	283	306	373
Egenkapital	103	120	135
Gældsforpligtelser	180	186	238

HP Stål A/S's bestyrelse har formuleret en vækststrategi, der indeholder følgende mål for 2010:

- Afkastningsgraden skal mindst være 13 %
- Overskudsgraden skal mindst være 10 %

Baggrunden for disse mål er virksomhedens nylige etablering af produktion i Østeuropa. Se virksomhedsbeskrivelsen. Ledelsen ser meget optimistisk på markedsmulighederne i Østeuropa og har derfor store forventninger til virksomhedens økonomiske udvikling i de kommende år.

Spørgsmål 5.1 - 5.4

5.1 (5 %)

Beregn nøgletal til belysning af virksomhedens rentabilitet for årene 2007, 2008 og 2009.

I [bilag 4](#) fremgår hovedtallene fra virksomhedens årsrapport.

5.2 (10 %)

Analyser rentabiliteten for perioden 2007 - 2009.

5.3 (5 %)

Forklar, hvorfor det ikke er muligt at beregne dækningsgraden ud fra de viste hovedtal.

5.4 (5 %)

Vurder om målene for 2010 er realistiske.